

■ ČESKO

Vláda schválila vyslání gripenů na Island

Kabinet souhlasí s vysláním pěti českých stíhaček JAS-39 Gripen na Island. Podle mluvčího ministerstva obrany Petra Medka budou vzdušný prostor Islandu střežit během července a srpna celkem šest týdnů. Podle původního plánu mělo nebe nad skandinávským ostrovem hlídat kanadské letectvo, které se ale zapojí do operace proti Islámskému státu.

■ ČESKO

Bývalý šéf OP Prostějov půjde opět před soud

Bývalý generální ředitel zkrachovalé společnosti OP Prostějov František Tuhý, kterého v úterý zprostil vrchní soud obžaloby ze zpronevěry, stane opět před soudem kvůli další žalobě. Případ týkající se údajně nevhodných pronájmů podnikových prodejů projevů prostějovský okresní soud. Bývalý špičkový manažer byl obžalován již na začátku roku, kauzu však dostala soudkyně až v těchto dnech.

■ ČESKO

Praha zůstane 19. nejvíce navštěvovaným městem

Praha nadále patří mezi dvacítku nejvíce navštěvovaných měst světa v pořadí, které sestavuje vydavatel platebních karet MasterCard. V žebříčku pro letošní rok zůstala česká metropole na 19. místě a udržela i loňskou devátou pozici v rámci Evropy. Zahraniční návštěvníci letos budou stejně jako loni nejvíce vyhledávat Londýn, Bangkok a Paříž. Firma pořadí sestavuje na základě dat o počtu noclehů a útratách turistů v jednotlivých městech.

■ ČESKO

Aviatická pouť přinese letecké scény z války

Mezi největší atrakce 25. ročníku Aviatické pouti v Pardubicích bude patřit letoun Lockheed Electra 10A, s nímž létá Jan Antonín Baťa. Pro diváky jsou také naplánované čtyři letecké a pozemní scény. Tematicky se soustředí na období druhé světové války, od jejíhož skončení uplynulo letos 70 let. Aviatická pouť se o tomto víkendu uskuteční na pardubickém letišti.

Firmy si budou moci zavázat učně smlouvou

Markéta Šrajbrová

marketa.srajbrova@economia.cz

Firmy brzy dostanou příležitost, jak získat učně pro další spolupráci i po škole. Budou totiž moci uzavřít smlouvu přímo se studentem, a ne pouze se školou jako dosud. Podle dohody bude absolvent muset nastoupit do firmy, do které coby student chodil na praxi. Za to mu firma během studia bude vyplácet stipendium. Pokud mladý člověk po vy-

učení či maturitě do firmy nenastoupí, stipendium musí vrátit. Jak přesně by měla smlouva vypadat, ministerstvo školství zveřejní do dvou měsíců. Náměstek pro vzdělávání Jaroslav Fidrmuc záměr představit na konferenci o technickém vzdělávání, kterou uspořádal Svaz průmyslu a dopravy ve spolupráci s vydavatelstvem Economia ve Škoda Muzeu v Mladé Boleslavi. „Nám by se to velmi líbilo a využili bychom toho. Už teď se snažíme podporovat studenty až už na průmyslových školách, nebo

5 tisíc

korun měsíčně je maximální částka, kterou může firma nabídnout středoškolskému studentovi jako stipendium.

v rámci učebních oborů, ale nemáme jistotu, že když tomu člověku budeme věnovat úsilí a peníze firmy, také u nás jednou skončí,“ uvedl Jakub Beneš ze sléváren Beneš a Láť.

Vrácení stipendia v případě, že student do firmy nakonec nenastoupí, však komplikují smlouvy s nezletilými učni. „Ministerstvo spravedlnosti nás upozornilo, že za nezletilého žáka by smlouvu musel podepsat zákonný zástupce. Ale o tom, aby rodič mohl podepsat smlouvu, že v podstatě žáka

dopředu zadlužuje, by musel rozhodnout soud. To je v tuto chvíli samozřejmě absurdní,“ vysvětlil Fidrmuc.

Ministerstvo proto připravuje variantu, kdy učně mladší osmnácti let smlouvu s firmou sice bude moci podepsat, firma ale přijde o garanci vrácení stipendia. Bude tedy riskovat, že učně za své peníze „vychová“ pro někoho jiného. Beneš však uvedl, že i za takových podmínek by jeho společnost smlouvu se studenty uzavírala. Noinku vítá i ředitel Střední školy

automobilní v Holicích Michal Šedivka. „Bylo by to jediné dobré. V Rakousku to funguje, tam jde žák na střední školu v okamžiku, kdy má podepsanou smlouvu s firmou,“ řekl.

Měsíční výše stipendia, které mohou firmy v Česku studentům nabídnout, se nově zvedla ze dvou tisíc na pět u středoškolských a z pěti tisíc na deset u vysokoškolských. Stipendium není ohodnocením za práci, kterou učně odvede v rámci praxe. „Studenti mohou stipendium využít, v podstatě na co chtějí – na dojíždění do školy, nákup učebnic, obědy,“ vyjmenoval Fidrmuc.

K tomu, aby se zaměstnavatelé zapojili do vzdělávání mladých techniků, je mají od ledna loňského roku motivovat také daňové úlevy. Číslo o tom, jak toho společnosti v loňském roce využily, ministerstvo financí teprve shromažďuje. Čeká totiž na čísla od firem, které mohou daňové přiznání podávat až do konce června. Jak ale včera ve Škoda Muzeu zaznělo, řada společností o daňové no-vince nemá tušení. „Musím říct, že za posledního půl roku jsem se zúčastnil řady podobných diskusí a viděl jsem spoustu překvapených zástupců firem i škol, kteří o této věci vůbec nevěděli,“ uvedl ředitel mohelnického Siemensu Pavel Pěnička.

Jarmila Rázková z ministerstva financí přiznala, že v informovanosti firem o daňových úlevách má stát rezervy. „Určité není každý takový fanda, aby pročítal dokumenty z Poslanecké sněmovny,“ podotkla a slíbila častější školení firem. Zapojí se i ministerstvo školství. „Na podzim chceme objet jednotlivé kraje a vysvětlit ředitelům škol i firm možnost spolupráce a výhody, které z ní plynou. Jak pro školy, kterým odpadne povinnost vybavovat dílny, protože to by bylo všechno ve firmách, tak pro firmy, které si připraví zaměstnance tak, jak potřebují,“ dodal Fidrmuc.



Konference Spolupráce ve vzdělávání, kterou spolupořádalo vydavatelství Economia, se konala ve Škoda Muzeu v Mladé Boleslavi.
Foto: HN – Martin Svovizlek

Typický nevolič nepije alkohol a miluje televizi

Kateřina Surmanová

katerina.surmanova@economia.cz

Více než polovina Čechů se nezajímá o politiku a většinou nechodí k volbám, protože nevěří, že by mohla něco změnit. V důsledku pak o tom, co je pro společnost důležité a kam se bude ubírat, rozhoduje menší skupina lidí a zbytek propadá skepsi. S alarmujícími čísly přišel první velký výzkum, který mapuje, jak se Češi angažují pro svoje okolí. „Máme tu de facto dvě Česka, dva světy. Rozdělily mezi sociálními skupinami jsou obrovské,“ říká sociolog Jan Krahanzl, který se na výzkumu podílel.

„Mlčí většinu“ představuje 55 procent společnosti, z toho 10 procent je úplně pasivních a k volbám nikdy nechodí. Z analýzy dat vyplývá, že typický český nevolič nemá maturu a náboženské vyznání. O politiku se nezajímá, nevěří institucím, chybí mu i sebedůvěra, že by mohl běh věcí ovlivnit. Pracuje za nízkou nebo minimální mzdou, v zaměstnání tráví hodně času, když má volno, pak nejčastěji sleduje televizi, z novin se zajímá jen o černou kroniku a nehoduje alkoholem.

Čísla také ukazují, že Češi obecně velmi málo věří úřadům nebo politickým stranám a na rozdíl od trendů v západních státech zpochybují mnohem častěji i samotné de-

“

Mezi aktivními a pasivními Čechy jsou obrovské rozdíly. Společnost se pak polarizuje a větší prostor dostávají extremistická témata.

Jan Krahanzl

odborný garant výzkumu

mokratické zřízení. „Propast mezi skupinou aktivních a pasivních ukazuje, že velká skupina lidí nemá odpovídající zastoupení ve veřejném životě. Vede to k izolaci politických institucí a snadněji se prosazují okrajová nebo extremistická témata,“ dodává Krahanzl.

Unikátní výzkum, za nímž stojí Centrum občanského vzdělávání, je součástí kampaně Sto let české demokracie. Jubileum bude za tři roky a v té době už by organizátoři chtěli prezentovat výsledky, které zlepší vztah k politice.

Největší roli by měly sehrát zájmové parlamenty na školách, kam by podle projektu ministerstva školství měl už od září přibýt i koordinátor občanského vzdělá-

ní – záleží však na tom, jestli nový ministr školství bude chtít v rozdělané práci pokračovat. „Začít s výchovou od dětí je ideální. Když vidí, že mohou věci měnit a na jejich názoru záleží, do budoucna to v nich buduje větší sebedůvěru a angažovanost. Výzkum potvrdil, že s tím roste i důvěra ve stát a demokracii,“ vysvětluje Ondřej Horák z Centra občanského vzdělávání.

Vedle toho, že je na projekt výchovy Čechů potřeba sehnat peníze, bude potřeba překonat i společenskou skepsi. Jak ukázala nedávná debata poslanců ve sněmovně, mnoho lidí si občanské vzdělávání spojuje s praktikami bývalého režimu a marxismem-leninismem. Cíl kampaně, která vychází z dobrých

zkušeností v sousedním Německu, je opačný – naučit Čechy, aby kriticky přemýšleli, uměli diskutovat a měli přehled o tom, co se kolem nich děje. „U občanského vzdělávání je základem to, že musí být prozraděna fakta a nadstranícké,“ doplňuje Horák.

Nedůvěra a přesvědčení, že jednotlivce nemůže s věcmi hnout, nahřává podle výzkumu antisystémovým stranám či hnutím a polarizuje společnost. V posledním roce si to více uvědomují i politici, kteří vidí, kolik lidí vůbec nepijí k volbám, nebo slyší na populistická hesla. „Lidé tu začínají odmítat demokracii, a na to nemůžeme přistoupit,“ říká lidovecký poslanec Jiří Míhola, který projekt ministerstva školství podporuje ve sněmovně.